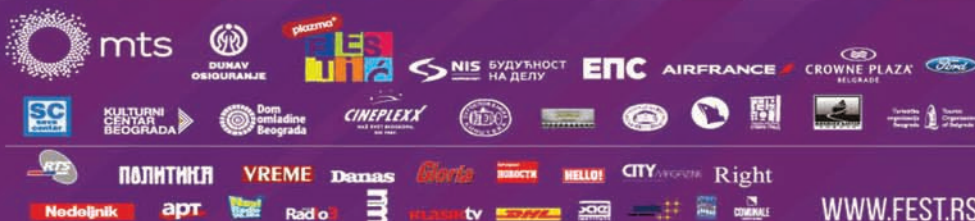




44

MEĐUNARODNI FILMSKI FESTIVAL
INTERNATIONAL FILM FESTIVAL
26. FEBRUAR - 6. MART 2016
FEBRUARY 26 - MARCH 06

BRIŠE
GRANICE



Пресликавање стварности

Током десет фестивалских и једанаестог постФЕСТум дана имали смо прилике да погледамо сто десет премијерних филмова, подељених у дванаест програмских целина, више од двадесет дебија, деветнаест домаћих остварења, рекордан број редитељки, све то у седам биоскопа, једном ресторану, позоришту и концертној сали. Статистички гледано, Фест заиста помера или, како овогодишњи слоган поручује, *Брише границе*.

Отворен пасош, у њему печати: Италија, Француска, Енглеска, Ирска, Данска, Србија, Русија, САД, Индија, Јапан, Етиопија... Лупили су их Паоло Сорентино, браћа Џоел и Итан Коен, Томас Винтерберг, Вуди Ален, Џон Мектирнан, Олег Новковић... Слоган овогодишњег Феста је „Брише границе“. И то је оно што филм ради. Води нас где никада нисмо били, у дане када се још нисмо родили или, пак, у сасвим нову слику познатог места и времена. То је путовање које траје у просеку сто двадесет минута, а одредиште је живот, вредан да се преточи у причу, да се у њој препознамо или изгубимо, али извесно вратимо богатији.

Још неколико покрића има овогодишњи слоган. Фест је увек био и фини одговор на тренутак у коме живимо, а најактуелнија тема данашњице су миграције.

„Наша жеља је била да пошаљемо поруку да уметност брише границе уместо да се бави бодљикавим жицама и поделама. Фест то ради тако што у госте доводи најзначајније уметнике из целог света, оне којима је уметност животни мото и који кроз њу сагледавају време у коме живимо“, објаснио је на конференцији за новинаре Владан Вукосављевић, председник одбора Феста и градски секретар за културу.

Постоји и програмска целина која је од прошле године део Феста, а зове се – Границе. Реч је о филмовима који су непредвидиви, који померају естетске, тематске и жанровске кодексе у савременој кинематографији, те тако преиспитују и бришу границе очекивања.

Фест је и дословно померио своје границе, те су се на овом прелазу из фебруара у март фестивалски филмови приказивали и у Новом Саду, Крагујевцу, Подгорици и Будви.

СВЕТ НА БАЛКАНУ

У крај фебруара сместе се две филмске светковине: Фест и додела Оскара. Преклопе се временски, али и по репертоару. На програму Феста увек се нађу номиновани и награђени оскарovski филмови. Често су то и филмови за које се прве распродају филмске дворане. Ове године били смо у прилици да погледамо „Под лупом“, „Собу“, „Данкињу“, „Бруклин“, „Керол“...





Победнички филм у националној селекцији – „Влажност”

Одговор на време у коме живимо

Испрва је тешко пронаћи заједничку црту за сто десет филмова. Но тема која провејава у већини њих јесте борба за бољи, или макар подношљивији живот. У центру пажње је појединац који живи покорно и по инерцији, а онда се у неком тренутку ипак буди, „преузима ствари у своје руке и улогу епизодисте мења за ону главну” – Југослав Пантелић, уметнички директор 44. Феста, филмском метафором објашњава ту егзистенцијалну борбу.

Јасно је, тај појединац смо сви ми. На великом платну испреплићу се стварност и фикција, па се лако поистоветимо са ликовима. У филму „Трамбо” главни лик је чувени холивудски сценариста Далтон Трамбо, који је због политичких убеђења завршио на црној листи одбора за анти-меричке активности. У једном тренутку он каже да идеје за своје сценарије углавном пресликава из живота. И то је оно што сценаристи и редитељи раде – инспирацију за

филмове траже у стварности која их окружује. Тако на Фесту нису могле да изостану ни доминантне актуелне теме као што су мигрантска, економска и међуљудска криза, приказане у остварењима „Медитеран” Џонаса Карпињана, „Бруклин” Џона Кроулија, „Распрскавање” Луке Гуадањина, „99 Домова” Рамина Бахранија, „Дипан” Жака Одијара, „Отаџбина” Олега Новковића, „Звиздан” Далибора Матанића...

И баш та горка тематика која је окрзнула скоро сваки филм, избрисала је границе између њих, између такозваних малих и великих продукција, филмова који ће dospети у биоскопе и оних за које је Фест ретка прилика да буду виђени. Тако смо на Фесту били у прилици да погледамо оскарсовске наслове: „Под лупом”, „Собу”, „Данкињу”, „Бруклин”, „Керол”, али и велики број филмова из малих кинематографија Вијетнама, Гватемале, Уједињених Арапских Емирата, Етиопије, Албаније...

Екипа филма „Влажност” на додели београдског Победника



Суптилно мешање у живот

Од прошле године Фест је такмичарски фестивал, с три целине – Српски филм, Главни такмичарски програм и Границе. У оквиру сваке бирају се најбољи у својој категорији: филм, режија, сценарио, глумац и глумица. Поред главних награда, додељују се и различита специјална признања.

Београдски победник за најбољи филм у Главном такмичарском програму додељен је америчком филму „Дневник једне тинејџерке“ у режији Мариел Хелер, за најбољи филм у националној селекцији проглашена је „Влажност“ Николе Љуце, а у Границама је победио „Лудо“ индијског редитеља Каушика Мухарџија.

„Влажност“ је филм који је и отворио овогодишњи Фест. То је дебитантски играни филм Николе Љуце.



Дневник једне тинејџерке – најбољи филм у Главном такмичарском програму

БАЛКАН У СВЕТУ

На овогодишњем Фесту нашло се неколико регионалних филмова који су своје премијере имали на престижним светским фестивалима. Филм „Влажност“ Николе Љуце светску премијеру имао је на Берлинару, „Добра жена“ Мирјане Карановић премијерно је приказана на чувеном фестивалу Санденс, „Ти мене носиш“ Ивоне Јуке био је црногорски, а „Звиздан“ Далибора Матанића хрватски кандидат за Оскара.



Сцена из филма „Ошацибина“, редитеља Олега Новковића

„На Фесту 2001. године приказана су два мени веома битна филма. ‘Плес у тами’ на отварању и ‘Магнолија’ на затварању. Та два филма била су преломна да и ја почнем да се бавим режијом. Они су у мени изазвали онај посебан осећај који човеку да смисао – знао сам ко сам и шта желим од живота. И то се десило управо на Фесту. Од тада је било још доста филмова који су ме формирали, на том истом Фесту, у салама Сава центра и ДКЦ. И онда 2014. године завршавам снимање свог првог дугометражног филма баш испред тог Сава центра, и схватам да су ме Ларс Фон Трир и Пол Томас Андерсон посредно и довели ту. Сад знам да ће мој филм отворити Фест, да ћу ја са својом екипом моћи да се поклоним посетиоцима и верној публици у том центру и да ће одатле да започне живот нашег филма. Осећај среће и захвалности је дубљи и комплекснији него што може да се опише речима“, објаснио је Љуца како се Фест суптилно умешао у његов живот.

Свако ко из године у годину прати Фест може да разуме о чему Љуца говори, јер то је фестивал који нам свима, па макар и на кратко, промени и обогати живот. ■

Драгана БАЊАКТАРЕВИЋ

ИЗЛАЗАК ИЗ БИОСКОПА

Фест је ове године изашао и ван биоскопских дворана. У Народном позоришту приказана је најновија екранизација „Магбета“, у простору УК „Пароброд“ били смо у прилици да погледамо документарни филм „Џенис“ о Џенис Џоплин редитељке Ејми Берг, а у ресторану „Комунале“ и да презалогацимо уз филм „Нома, гурманска бајка“, редитеља Пјера Дешампса.